

Förslag till nya stadgar

Vi!
förbättrar

Stadgar

för

Fastighetsanställdas Förbund

Antagna vid kongressen 27–30 maj 2010

Gällande från den 1 januari 2011 med undantag av
§§ 19, 20, 21 och 30 som trädde i kraft 2010-05-30

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

§ 1. Förbundets ändamål.....	3
§ 2. Förbundets beslutande organ	3
§ 3. Namn och säte.....	3
§ 4. Inträde	3
§ 5. Medlems förpliktelser/åligganden	4
§ 6. Medlemsavgifter	4
§ 7. Förändrad avgift.....	5
§ 8. Avgiftsbefrielse/Nedsättning av avgift	5
§ 9. Överflyttning av medlemskap.....	6
§ 10. Utträde	7
§ 11. Uteslutning.....	7
§ 12. Avtalsrörelser och förhandlingar	9
§ 13. Ersättning vid konflikt	11
§ 14. Ersättning vid trakassering	13
§ 15. Rättshjälp	14
§ 16. Kongressen	14
§ 17. Förbundsmöte	17
§ 18. Val av ombud till förbundsmöte och kongress	18
§ 19. Förbundsstyrelsen	20
§ 20. Styrelsefunktionärer.....	21
§ 21. Anställningar.....	22
§ 22. Firmateckning	23
§ 23. Den ekonomiska förvaltningen och räkenskaperna	24
§ 24. Revision	24
§ 25. Regionala råd.....	27
§ 26. Avdelningar	27
§ 27. Företagsklubbar	32
§ 28. Arbetsplatsombud.....	39
§ 29. Koncernfrågor.....	40
§ 30. Skiljeförfarande	40
§ 31. Beslut om förbundets upplösning	41
§ 32. Stadgeändring	41

Röd text = Ändringsförslag/tillägg

Överstruken text ska bort

Förbundsledning

§ 1. Förbundets ändamål

Mom 1. Verksamhetsområde

Förbundet är en sammanslutning av alla för boendeservice/fastighetsskötsel och städningsarbete anställda arbetstagare, vilka enligt Landsorganisationen (LO) i Sveriges organisationsplan skall tillhöra förbundet.

Mom 2. Uppgift

- att** tillvarata medlemmarnas intressen på arbetsmarknaden och inom näringslivet,
- att** verka för en utveckling inom arbetsliv och samhälle som leder till ökad jämställdhet och jämlikhet,
- att** motverka diskriminering,
- att** därvid och i övrigt medverka till en samhällsutveckling på grundval av demokratisk socialism,
- att** genom anslutning till LO samarbeta med övriga till LO anslutna förbund,
- att** upprätthålla förbindelser med fackliga organisationer i andra länder och yrkesinternationaler, som är anslutna till eller samarbetar med Internationella fackliga samorganisationen,
- att** samarbeta med andra fackliga och ideella organisationer.

§ 2. Förbundets beslutande organ är

1. Kongressen
2. Förbundsstyrelsen
3. Förbundsstyrelsen
4. Avdelningsstyrelsen
5. Avdelningsstyrelsen

Den arbetsplatsanknutna verksamheten beslutas av företagsklubbsmöte, klubbstyrelse eller arbetsplatsombud.

§ 3. Namn och säte

Förbundets namn är Fastighetsanställdas Förbund. Styrelsen har sitt säte i Stockholm, där även förbundskontoret är placerat.

§ 4. Inträde

Mom 1. Medlemskap

Rätt att vinna inträde i förbundet har varje inom förbundets verksamhetsområde anställd arbetstagare samt de som genomgår branschriktad yrkesutbildning. Om sådana förhållanden som för medlem kan föranleda uteslutning enligt dessa stadgar prövas rätten till och villkoren för inträde med hänsyn till omständigheterna i varje särskilt fall.

Efter särskild prövning av förbundsstyrelsen kan annat inträdessvillkor gälla.

Mom 2. Ansökan och beslut

~~Ansökan om inträde ska göras skriftligen till förbundet på av förbundsstyrelsen anvisat sätt. Frågan om inträde prövas och avgörs av förbundsstyrelsen eller den av förbundsstyrelsen utsedd. Bifalls ansökan ska medlemskap anses ha vunnits första dagen i den månad, då ansökan ingavs. Avslås ansökan ska detta beslut omedelbart delges den inträdessökande.~~

Ansökan om inträde ska göras till förbundet på av förbundsstyrelsen anvisat sätt. Frågan om inträde prövas och avgörs av förbundsstyrelsen eller den av förbundsstyrelsen utsedd. Bifalls ansökan ska medlemskap anses ha vunnit första dagen i den månad, då ansökan ingavs. Avslås ansökan ska detta beslut omedelbart delges den inträdessökande.

Förhandlingshjälp och rättshjälp kan beviljas för händelser som inträffar efter ansökan om inträde till förbundet.

§ 5. Medlems förpliktelser/ åligganden

Det åligger varje medlem i förbundet:

- att** verka för förbundets sammanhållning,
- att** verka för ökad anslutning till förbundet,
- att** följa stadgarnas bestämmelser och stadgeenligt fattade beslut,
- att** vara lojal mot förbundet och dess företrädare,
- ~~**att** när arbete tas på ny arbetsplats anmäla detta,~~
- att** på anmodan lämna statistiska och andra uppgifter om arbetsvillkor, lön och anställningsförhållanden,
- att** själv bevaka de avtalsenliga anställningsvillkoren, att anmäla samtliga anställningar.

att när arbete tas hos ny arbetsgivare anmäla detta.

§ 6. Medlemsavgifter

Mom 1. Avgifter

Från och med den kalendermånad inträde i förbundet sker, erlägger varje medlem per månad en avgift på tid och sätt som förbundsstyrelsen fastställer. Avgiften grundas på inkomst av lön. Med lön jämsställs sjukersättning, ersättning från arbetslöshetskassa och föräldrapenning eller liknande ersättning.

Mom 2. Rätt avgiftsklass

Medlem har skyldighet att övervaka så att han tillhör rätt avgiftsklass och skall informera berört regionkontor när omklassning ska ske.

Medlem som på anmodan inte lämnar uppgifter om lön kan klassas upp.

Mom 2. Medlemsavgiftens storlek

Medlemsavgiften fastställs av förbundsstyrelsen för nästkommande år.

3.

Mom 3. Uttag av medlemsavgift

Avgift erläggs för årets samtliga månader med undantag för de fall varom stadgas i § 8.

4.

Mom 4. Kvittering

Kvittering av betalda avgifter sker i den ordning förbundsstyrelsen föreskriver.

5.

Mom 5. Klubbavgift

Företagsklubb äger rätt att för sin verksamhet besluta om uttagande av klubbavgift utöver avgiften i mom 2. Sådan avgift administreras av klubben.

6.

§ 7. Förändrad avgift

Förbundsstyrelsen kan oberoende av vad som stadgas i § 6 besluta om förändrad avgift

- a) vid befarad eller pågående konflikt som förbundet är skyldig att understödja,
- b) vid förändring av förbundets medlemsavgift till LO,
- c) vid av LO påbjuden uttaxering,
- d) vid förändring av premie för försäkring som kongressen eller förbundsmötet beslutat ska ingå i förbundsavgiften,
- e) vid förändring av lagstiftning som påverkar förbundets kostnader.

§ 8. Avgiftsbefrielse/Nedsättning av avgift*Mom 1. Befrielsegrunder anmälan*

~~Medlem befrias från medlemsavgift vid grundutbildning enligt lagen om totalförsvarspåbudsplikt. Anmälan ska omedelbart inges till förbundsstyrelsen som meddelar beslut och vad medlemmen har att iakttaga.~~

Mom 2. Särskilda skäl

Medlem kan då särskilda skäl föreligger efter förbundsstyrelsens prövning beviljas nedsättning av avgift eller helt befrias från skyldighet att erlägga sådan.

1.

Mom 3. Markering av avgiftsbefrielse

Avgiftsbefrielse markeras i den ordning som förbundsstyrelsen beslutar.

2.

Mom 4. Ålderspensionär

Medlem som begär utträde på grund av ålderspension kan anmäla övergång till pensionärsmedlemskap. Sådan med-

3.

lem betalar särskild avgift som fastställs av förbundsstyrelsen.

§ 9. Överflyttning av medlemskap

Mom 1. Flyttning inom förbundet

~~Medlem som erhåller anställning inom annan avdelning inom förbundet ska, om inte förbundsstyrelsen beslutar annorlunda, överflytta sitt medlemskap till denna, såvida flyttningen inte är av tillfällig karaktär.~~

Anmälan

~~Anmälan om flyttning ska ske på sätt som förbundsstyrelsen beslutar. Datum för flyttning ska anges.~~

Mom 2. Flyttning från andra förbund

Medlem av i § 1 mom 2 femte och sjätte att-satsen nämnda organisationer, har vid uppvisande av övergångsbevis rätt att utan särskild avgift flytta över sitt medlemskap till förbundet.

Medlem av i § 1 mom 2 femte och sjätte att-satsen nämnda organisationer, har vid uppvisande av övergångsbevis rätt att utan särskild avgift flytta över sitt medlemskap till förbundet.

Senaste dag

Anmälan om överflyttat medlemskap ska ske inom två månader efter datum för övergång från annan organisation om sammanhängande medlemskap ska bibehållas.

Oavbrutet medlemskap

När sådan överflyttning sker ska datum för medlemmens inträde i organisationen som anges i första stycket anges i övergångsbeviset. Medlemskapet i förbundet betraktas därmed som oavbrutet från detta datum.

Första dag för det oavbrutna medlemskapet är utgångspunkt för beräkning av eventuella understöd och andra rättigheter.

Mom 3. Flyttning till annat förbund

Medlem som slutat inom förbundets verksamhetsområde och som fått anställning inom annat till LO anslutet förbunds verksamhetsområde eller som eljest enligt LOs styrelses beslut ska tillhöra sådant annat förbund, är skyldig att överflytta sitt medlemskap till detta. Därvid ska i tillämpliga delar gälla det som stadgas i mom 1 i denna paragraf.

Medlem som byter bostadsort till annan avdelning inom förbundet ska, om inte förbundsstyrelsen beslutar annorlunda, överflytta sitt medlemskap till denna, såvida flyttningen inte är av tillfällig karaktär.

Anmälan om flyttning ska ske till berört regionkontor. Datum för flyttning ska anges.

§ 10. Utträde

Mom 1. Uppsägningstid

Medlem som övergår till verksamhet, som ligger utanför förbundets eller till annat till LO anslutet förbunds verksamhetsområde, äger rätt till utträde ur förbundet sedan förfallna avgifter erlagts.

Medlem har i annat fall rätt till utträde efter en uppsägningstid av tre hela kalendermånader.

Om särskilda skäl föreligger äger förbundsstyrelsen rätt att förkorta uppsägningstiden.

För överflyttning av medlemskap gäller vad som stadgas i § 9.

Mom 2. Utträdesansökan

~~Utträdesansökan ska göras skriftligt och sändas dit förbundsstyrelsen beslutar. Förbundsstyrelsen fattar beslut.~~

Utträdesansökan ska göras till förbundet på av förbundsstyrelsen anvisat sätt.

Mom 3. Rätt till del av tillgångar

Den som utträtt ur förbundet har inte rätt att utfå någon del av förbundets tillgångar.

§ 11. Uteslutning

Mom 1. Bristande betalning

Medlem som, för viss månad, inte inom två månader erlagt stadgeenliga avgifter eller vid rätt till avgiftsbefrielse, utan giltigt skäl under lika lång tid försummat sin anmälningsplikt, ska uteslutas ur förbundet från sagda tidpunkt.

Mom 2. Anledningar i övrigt

Uteslutning sker dessutom då medlem

- a) genom medvetet oriktiga uppgifter vunnit medlemskap,
- b) genom oredigt förfarande betingat sig ekonomisk ersättning av förbundets eller dess arbetslöshetskassa eller tillgripit förbundsmedel,
- c) uppträtt som strejk- eller blockadbrytare,
- d) undertecknar eller upprätthåller kontrakt, som innebär hinder att följa det kollektivavtal som bör tillämpas för arbetsplatsen,
- e) å annat sätt än som vid a) till d) angetts avsiktligt brutit mot stadgarna eller vägrat rätta sig efter beslut, som har stöd i stadgarna efter kongressbeslut,
- f) bedriver eller stöder verksamhet som är oförenlig med förbundets ändamål eller på annat sätt uppträder illojalt.

Mom 3. Verkställande av uteslutning

Uteslutning verkställs på sätt som förbundsstyrelsen beslutar.

Uteslutning verkställs på sätt som förbundsstyrelsen beslutar.

Suspension

I särskilt fall kan förbundsstyrelsen, istället för uteslutning grundad på mom 2 e) eller f), för viss tid eller tills vidare, förklara medlem förlustig rätten att motta eller inneha styrelsemandat eller annat uppdrag för eller inom förbundet.

Mom 4. Anmälan

Anmälan som avses leda till uteslutning enligt mom 2 a) till f) handläggs på sätt som förbundsstyrelsen beslutar.

Yttranden

Anmälan ska genom förbundsstyrelsen delges berörd medlem. Denne ska inkomma med sin förklaring till förbundsstyrelsen senast inom två veckor.

~~Om förklaringen ger anledning därtill kan förbundsstyrelsen, före ärendets avgörande, hänskjuta frågan till avdelningsstyrelsen som ska till eller avstyrka uteslutning.~~

Vad som stadgas i första och andra stycket är inte tillämpligt då den medlem ärendet gäller uppenbarligen gjort sig skyldig till brott mot dessa stadgar eller med stöd av dessa eller av kongressbeslut meddelade föreskrifter och som trots förbundsstyrelsens anmaning, inte inom förelagd tid rättar sig efter den återopande stadgebestämmelsen eller föreskriften.

Delgivande

~~Förbundsstyrelsens beslut ska delges medlemmen under senast kända adress genom protokollsutdrag. I de fall som avses i fjärde stycket ska dock beslut som gäller uteslutning av ett flertal medlemmar på en och samma grund anses delgett genom skriftligt meddelande till vederbörandes lokala fackliga organisation eller genom offentligt tillkännagivande.~~

I sådant fall anses som delgivningsdag den dag meddelandet kommit styrelsen tillhanda eller tillkännagivande offentliggjorts.

Mom 5. Rätt till tillgångar

Den som uteslutits ur förbundet har inte rätt att utfå någon del av förbundets tillgångar.

Om förklaring ger anledning därtill kan förbundsstyrelsen, före ärendets avgörande, hänskjuta frågan till avdelningsstyrelsen för yttrande.

Förbundsstyrelsens beslut ska delges medlemmen under senast kända adress genom protokollsutdrag. I de fall som avses i tredje stycket, under yttranden, ska dock beslut som gäller uteslutning av ett flertal medlemmar på en och samma grund anses delgett genom skriftligt meddelande till vederbörandes lokala fackliga organisation eller genom offentligt tillkännagivande.

§ 12. Avtalsrörelser och förhandlingar

Mom 1. Riksavtal

Frågor angående riksavtal och förhandlingar handläggs av förbundsstyrelsen.

Mom 2. Uppsägning, förhandling eller prolongering

Förbundsstyrelsen beslutar om framställning att upprätta nytt, prolongera, förändra eller säga upp avtal.

Förbundsstyrelsen kan överlägga med förbundsmötet om huruvida gällande riksavtal ska uppsägas, göras till föremål för förhandling eller prolongeras.

Förbundsmötets beslut är av rådgivande natur.

Mom 3. Avtalsyrkanden

Avtalsyrkanden kan väckas av enskild medlem, företagsklubb och avdelning.

Mom 4. Regionala avtalsråd

Förbundsstyrelsen beslutar när regionala avtalsråd ska kallas in.

Mom 5. Centralt avtalsråd

Förbundsmötet utgör centralt avtalsråd. Avtalsrådet behandlar inkomna yrkanden.

Mom 6. Förhandlingsdelegationer

Förbundsstyrelsen fastställer behovet av förhandlingsdelegationer samt antalet ledamöter i dessa. Förbundsmötet nominerar och väljer minst hälften av ledamöterna i förhandlingsdelegationerna, resterande väljs av förbundsstyrelsen.

Mom 7. Omröstning

Förslag till uppgörelse kan underställas berörda medlemmar för omröstning. Om denna utfaller så att två tredjedelar av berörda medlemmar uttalar sig mot förslaget ska detta anses innebära hemställan hos förbundsstyrelsen om att avslå detsamma.

Mom 8. Slutgiltigt avgörande

Förbundsstyrelsen avgör slutligt frågor som angår uppsägning av kollektivavtal, antagande eller förkastande av

Utöver avdelningens ombud kallas företagsklubbar och arbetsplatsombud till regionala avtalsråd. För avtal som är gemensamma med andra LO förbund kan förbundsstyrelsen besluta om annan ordning. Ombuden från företagsklubbar och arbetsplatsombud ska ersättas enligt förtroendemannalagens § 7.

Förbundsstyrelsen fastställer behovet av förhandlingsdelegationer samt antalet ledamöter i dessa. Centrala avtalsrådet nominerar och väljer minst hälften av ledamöterna i förhandlingsdelegation, resterande väljs av förbundsstyrelsen.

Under särskilda omständigheter kan förbundsstyrelsen utse förhandlingsdelegation.

förslag till sådant avtal samt vidtagande av stridsåtgärder.

Mom 9. Lokalavtal

Framställan till arbetsgivare om att upprätta, förändra eller uppsäga lokalavtal sker på initiativ av förbundsstyrelsen. Framställan till arbetsgivare när det gäller lokala avtal kan även ske i de fall två tredjedelar av berörda medlemmar genom slutna omröstning beslutar därom. Sådant beslut verkställs efter godkännande av förbundsstyrelsen.

Mom 10. Lokala tvister

Uppstår tvist med arbetsgivare ska denna behandlas i enlighet med de olika avtalens förhandlingsordningar.

Vid lokal eller central förhandling ska berörda medlemmar delta med minst ett ombud.

Mom 11. Rapporter

Lokala uppgörelser ska efter framställning enligt mom 9 rapporteras till förbundsstyrelsen för godkännande.

Mom 12. Varsel

~~Vägrar arbetsgivare att inleda förhandlingar eller har förhandlingar ej lett till uppgörelse, kan varsel om blockad och arbetsnedläggelse utfärdas efter vederbörlig kontakt med Medlingsinstitutet. Kontakt med Medlingsinstitutet sker via förbundet.~~

Hemställan

Hemställan om rätt att utfärda varsel görs hos förbundsstyrelsen, som beslutar när åtgärd ska vidtas.

Beslut

Beslut om åtgärd mot enskild arbetsgivare fattas av förbundsstyrelsen.

Grupp av medlemmar – Omröstning

Gäller sådant ärende grupp av medlemmar kan enskild berörd medlem begära, att hemställan om varsel ska föregås av slutna omröstning.

Utfaller omröstningen så att två tredjedelar av berörda medlemmar röstar för hemställan om varsel ska sådan göras på sätt som angetts i momentets första stycke. Oberoende av hemställan har förbundsstyrelsen rätt att utfärda varsel om arbetsnedläggelse.

Samma rätt har förbundsstyrelsen i fråga om sympatiåtgärder.

Mom 13. Godkännande av konflikter

Strejk, blockad eller bojkott får ej vidtas eller tillkännages

Förhandlingshjälp kan beviljas för händelser som inträffar efter ansökan om inträde i förbundet.

Vägrar arbetsgivare att inleda förhandlingar eller har förhandlingar ej lett till uppgörelse, kan varsel om blockad och arbetsnedläggelse utfärdas efter vederbörlig kontakt med Medlingsinstitutet. Kontakt med Medlingsinstitutet sker via ansvarig på förbundskontoret.

utan förbundsstyrelsens godkännande. Förbundets medlemmar har varken rättighet eller skyldighet att hörsamma meddelande om stridsåtgärder, som inte utfärdats eller godkänts av förbundsstyrelsen.

Mom 14. Övervakning av konflikt

Sedan arbetet lagts ned eller arbetsplatsen förklarats i blockad ska tillses att ingen återupptar arbetet förrän uppgörelse träffats eller konflikten förklarats avslutad. Den som tar arbete på sådan arbetsplats betraktas som blockadbrytare.

Påföljd

Avdelning, företagsklubb och arbetsplatsombud ska lämna meddelande till förbundet om blockadbrytares namn och, i förekommande fall, medlemsnummer.

Mom 15. Uppgörelse, omröstning och godkännande

Förbundsstyrelsen kan förelägga berörda medlemmar förslag till uppgörelse för omröstning. Förbundsstyrelsen fattar därefter definitivt beslut.

Förbundsmötet har rätt föreslå förbundsstyrelsen att besluta om omröstning.

Mom 16. Ersättning till ombud

Kallas ombud att delta i en central förhandling ersätts ombudet för eventuella kostnader av förbundet.

§ 13. Ersättning vid konflikt

Mom 1. Ersättningsrätt

Vid strejk och blockad som godkänts av förbundsstyrelsen, vid lockout samt då medlemmar blivit indragna i konflikt inom annat förbunds verksamhetsområde betalar förbundet ersättning.

Villkor

Villkor för erhållande av ersättning är:

- att** medlemskap förelegat sedan minst tre månader i förbundet eller i annat till LO anslutet förbund innan konfliktens utbrott. Denna begränsning gäller dock inte vid konflikt, som avser föreningsrätten eller den som inte tidigare varit yrkesverksam,
- att** förbundsstyrelsen efter särskild prövning kan besluta om andra begränsningsperioder för medlemskap före konflikts utbrott,
- att** konflikten varar minst fem arbetsdagar. Uppfylls detta villkor utgår ersättning från och med första dagen,
- att** förbundsstyrelsen äger rätt att besluta om ersättning för arbetskonflikt som understiger fem arbetsdagar,

att fråga om ersättningsrätt vid lockout avgörs av förbundsstyrelsen från fall till fall.

Undantag vid annan konflikt

Fråga om medlem är att anse som indragen i konflikt inom annat förbunds verksamhetsområde avgörs av förbundsstyrelsen.

Konfliktersättning

~~Ersättning utgår för högst fem arbetsdagar per kalendervecka. Dag då medlem har inkomst som går upp till eller överskrider ersättningen per dag erhålls inte ersättning.~~

Mom 2. Ersättningsbelopp

Förbundsstyrelsen fastställer ersättningsbelopp vid konflikt.

Ändrad ersättning

Vid större konflikter eller då flera konflikter pågår samtidigt, kan förbundsstyrelsen minska eller med hänsyn till försörjningsplikt höja ersättningsbeloppen. Härvid ska beaktas om vederbörande medlem har sin huvudsakliga inkomst av arbetet inom förbundets verksamhetsområde.

Mom 3. Blockad

Vid kollektivavtalstecknande och av förbundsstyrelsen godkänd blockad utgår ersättning som fastställts av förbundsstyrelsen.

Mom 4. Skyldig söka arbete

Medlem som är indragen i arbetsnedläggelse är skyldig att söka annat arbete på samma eller annan ort. Vägrar medlem ta erbjudet lämpligt arbete kan därmed rätten till ersättning förloras under så lång tid av konflikten, som det erbjudna arbetet skulle ha varat.

Reshjälp

~~Den som får arbete på annan ort kan efter beslut av förbundsstyrelsen som reshjälp erhålla ett belopp motsvarande högst tre veckors konfliktersättning. Om arbetet upphör innan konflikten är slut, återfår medlem sin rätt till ersättning dock tidigast efter utgången av den tid ersättning för reshjälp motsvarat.~~

Mom 5. Undantag vid sjukdom – olycksfall

Medlem, som på grund av sjukdom eller olycksfall är oförmögen till arbete, har inte rätt till konfliktersättning.

Mom 6. Utbetalning

Vid utbetalning av ersättning görs avdrag för eventuellt resterande medlemsavgifter.

Ersättning utgår för högst fem arbetsdagar per kalendervecka. Dag då medlem har inkomst avräknas ersättningen i motsvarande grad.

Medlem som får arbete på annan ort kan efter beslut av förbundsstyrelsen som reshjälp erhålla ett belopp motsvarande högst tre veckors konfliktersättning. Om arbetet upphör innan konflikten är slut, återfår medlem sin rätt till ersättning dock tidigast efter utgången av den tid ersättning för reshjälp motsvarat.

Mom 7. Kvittering

Förbundsstyrelsen ansvarar för att utbetalning av ersättning sker i enlighet med stadgarnas bestämmelser och förbundets anvisningar.

§ 14. Ersättning vid trakassering

Mom 1. Ersättningsrätt

Förbundsstyrelsen kan bevilja ersättning vid trakassering efter följande grunder:

- att** medlem avskedats eller sagts upp av personliga skäl på grund av sin fackliga verksamhet,
- att** medlem efter förbundsstyrelsens medgivande sagt upp sin anställning som en följd av trakassering från arbetsgivaren,
- att** medlem snarast möjligt söker nytt arbete.

Mom 2. Ersättningsbelopp

Förbundsstyrelsen fastställer ersättningsbelopp vid trakassering.

Villkor i övrigt

Ersättning utgår för tid som fastställs av förbundsstyrelsen, dock längst till dess ny anställning erhålls och i intet fall längre än tretton veckor.

Förbundsstyrelsen kan besluta att dra in ersättningen om medlem inte rättar sig efter tredje att-satsen i mom 1 eller vägrar att ta erbjudet arbete.

Medlem som är berättigad till ersättning från arbetslöshetskassan kan under den tiden inte göra anspråk på ersättning enligt denna paragraf.

Mom 3. Reshjälp

Medlem som får arbete på annan ort kan efter beslut av förbundsstyrelsen som reshjälp erhålla ett belopp motsvarande högst tre veckors ersättning.

Reshjälp får tillsammans med ersättning enligt mom 2 inte överstiga det belopp som motsvaras av tretton veckors ersättning enligt samma moment.

Mom 4. Återbetalning i vissa fall

Medlem som på grund av arbetsgivarens åtgärder erhåller allmänt skadestånd, är skyldig att återbetala erhållen ersättning till förbundet.

Återbetalning gäller högst det belopp skadeståndet uppgår till.

§ 15. Rättshjälp

Mom 1. Omfattning

Rättshjälp kan beviljas av förbundsstyrelsen i följande fall:

1. till medlem som för att hävda sina intressen gentemot arbetsgivare måste vidta rättsliga åtgärder, eller
2. till medlem som genom sin anställning utsätts för händelse som medför rättslig tvist. Rättshjälp kan också beviljas avliden medlems rättsinnehavare.

Mom 2. Ansökan

Medlem ska inge ansökan om rättshjälp till förbundsstyrelsen.

Rättegång, för vilken rättshjälp begärs, får inte inledas förrän förbundsstyrelsens beslut meddelats.

§ 16. Kongressen

Mom 1. Högsta beslutande organ

Kongressen är förbundets högsta beslutande organ.

Mom 2. Tid

Ordinarie kongress hålls vart fjärde år.

Mom 3. Anställdas deltagande

Förbundsstyrelsen kallar berörda anställda.

Mom 4. Extra kongress

~~Då utomordentliga omständigheter föranleder det, kan förbundsstyrelsen besluta om extra kongress.~~

Extra kongress ska även kallas in då minst en femtedel av förbundets medlemmar, räknat efter medlemsantalet vid senaste årsskifte, skriftligen begär det och yrkandet därefter vid allmän omröstning biträts av minst två tredjedelar av de i omröstningen deltagande medlemmarna.

Extra kongress kan endast behandla den eller de frågor, som föranlett dess kallande.

Mom 5. Kallelse

Kallelse till ordinarie kongress ska ske genom cirkulär till avdelningarna minst åtta månader före dess öppnande.

Extra kongress ska kallas på samma sätt, dock utan iakttagande av viss tid.

Rättshjälp kan beviljas av förbundsstyrelsen för händelser som inträffar efter ansökan om inträde i förbundet i följande fall:

Förbundsstyrelsen kallar berörda anställda och förbundets revisorer som har yttrande- och förslagsrätt.

Då särskilda omständigheter föranleder det, kan förbundsstyrelsen besluta om extra kongress.

Mom 6. Motioner

Motion till kongressen kan väckas av enskild medlem eller avdelningsstyrelse.

Motion väckt av enskild medlem ska lämnas till avdelningen för behandling på avdelningsmötet som antar motionen som sin egen eller avstyrker densamma.

Skulle motionen avstyrkas av avdelningsmötet ska den, om den som väckt motionen så begär, insändas till förbundsstyrelsen.

Motionstid

~~Av avdelningen behandlad motion ska vara förbundsstyrelsen tillhanda senast fyra månader före kongressens öppnande.~~

Förbundsstyrelsens utlåtande

~~Förbundsstyrelsen låter sammanföra och trycka motionerna. De tryckta motionerna med förbundsstyrelsens utlåtanden ska vara ombuden tillhanda senast fyra veckor före kongressens öppnande.~~

Mom 7. Dag- och arbetsordning

Förbundsstyrelsen planerar kongressens arbete samt upprättar förslag till dag- och arbetsordning. Dessa förslag skall i god tid utsändas till ombuden.

Mom 8. Förslag från förbundsstyrelsen

Förbundsstyrelsen har rätt att lägga fram förslag till kongressen i alla frågor som gäller förbundets verksamhet.

Andra frågor

Fråga, som inte lagts fram av förbundsstyrelsen eller genom motion, kan dock, om den läggs fram vid fastställande av kongressens dagordning och om den inte avser ändring av dessa stadgar, tas upp till behandling och beslut av kongressen, om denna med tre fjärdedelars majoritet beslutar därom.

Mom 9. Verksamhetsberättelse

~~Förbundsstyrelsen ska förelägga kongressen sin berättelse över verksamheten samt revisorernas berättelse över den ekonomiska förvaltningen för verksamhetsperioden sedan senaste behandling av frågan om ansvarsfrihet.~~

Ansvarsfrihet

~~Efter kongressens granskning av berättelsen behandlas frågan om ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen för den tid berättelsen omfattar.~~

Av avdelningen behandlad motion ska vara förbundsstyrelsen tillhanda senast sex månader före kongressens öppnande.

Förbundsstyrelsen låter sammanföra motionerna. Motionerna med förbundsstyrelsens utlåtande ska vara ombuden tillgängliga senast fyra veckor före kongressens öppnande.

Utgår återfinns under § 23, mom 6

Mom 10. Val

~~Ordinarie kongress väljer de i § 20 mom 1 angivna ledamöterna till förbundsstyrelsen samt de i § 19 mom 1 angivna ledamöterna till förbundsstyrelsen med suppleanter samt i § 24 mom 1 angivna revisorer med suppleanter. Kongressen väljer valberedning att verka på kongressen och påföljande kongressperiod enligt stadgarnas 20 § 7 mom.~~

Mom 11. Valsätt

~~I mom 10 angivna val ska ske genom sluten omröstning om inte kongressen enhälligt beslutar att omröstningen ska vara öppen.~~

Röstsätt

Övriga beslut fattas genom öppen omröstning om inte minst femton röstberättigade hos tjänstgörande ordförande skriftligen begärt annat röstningsförfarande.

Varje röstberättigad vid kongressen har en röst. Alla beslut fattas med enkel majoritet med undantag av val enligt mom 10 eller de beslut enligt mom 8, andra stycket, och mom 11, sista stycket, där annat föreskrivs.

Utslagsröst

Vid lika röstetal gäller den mening som biträds av tjänstgörande mötesordförande.

Mom 9. Val

Ordinarie kongress väljer de i § 20 mom 1 angivna ledamöterna till förbundsstyrelsen samt de i § 19 mom 1 angivna ledamöterna till förbundsstyrelsen med suppleanter samt i § 24 mom 1 angivna revisorer med suppleanter.

Mom 10. Valberedning

Kongressen väljer valberedning. Valberedningen arbetar under kongressperioden och avslutar sitt arbete vid nästkommande kongress avslutning.

Valberedningen består av fem ledamöter och lika många ersättare som träder in i den ordning de valts. De som väljs till valberedning får inte tillhöra förbundsstyrelsen. En av ledamöterna utses att vara valberedningens sammankallande. När mindre än två ersättare återstår väljer förbundsstyrelsen nya ersättare.

Nominering av förbundsordförande, andre förbundsordförande och tredje förbundsordförande ska vara den sammankallande ledamoten tillhanda senast en månad före kongressens öppnande.

Nominering av övriga förbundsstyrelseledamöter med suppleanter och revisorer med suppleanter sker på kongressen vid fastställd tid.

Nomineringarna ska ske skriftligt.

Nomineringsrätt har kongressombud, avdelningar och enskilda medlemmar.

Mom 11. Rösträtt

Alla kongressombud har rösträtt. Styrelsens ledamöter har yttrande- och förslagsrätt i alla frågor samt rösträtt i de frågor, som ej gäller ansvarsfrihet.

12

I mom 11 angivna val ska ske genom sluten omröstning om inte kongressen enhälligt beslutar att omröstningen ska vara öppen.

Val – lottning

Vid val enligt mom 10 erfordras mer än hälften av de av-givna rösterna för att vara vald. I de fall då detta inte uppnås sker omval mellan de som erhållit högsta röstetal. I detta val får högst två kandidater kvarstå. Vid lika röstetal avgörs företrädet genom lottning. Ombud får inte överlåta sin rösträtt på annan.

Mom 12. Traktamenten och resor

Resersättning utgår till de som kallas till kongressen. Traktamente och annan ekonomisk ersättning för deltagare i kongressen utgår med belopp som kongressen fastställer.

§ 17. Förbundsmöte*Mom 1. Högsta beslutande organ mellan kongresserna*

Förbundsmötet är förbundets högsta beslutande organ mellan kongresserna.

Mom 2. Tid

~~Kongressfria år hålls minst två förbundsmöten.~~

13.

Kongressfria år hålls minst ett förbundsmöte.

Mom 3. Kompletteringsval

Vid kompletteringsval av förbundsordförande, andre och tredje förbundsordförande, övriga förbundsstyrelseledamöter med suppleanter sker nominering på sådant sätt som valberedningen meddelar. Nomineringar ska ske skriftligt. Nomineringsrätt har ombud till förbundsmötet, avdelningar och enskilda medlemmar.

Mom 4. Valsätt

I mom 3 angivna val ska ske genom sluten omröstning om inte förbundsmötet enhälligt beslutar att omröstningen ska vara öppen.

Röstsätt

Övriga beslut fattas genom öppen omröstning om inte minst 15 röstberättigade, hos tjänstgörande mötesordförande, skriftligt begärt annat röstningsförfarande.

Utslagsröst

Vid lika röstetal gäller den mening som biträdes av tjänstgörande mötesordförande.

Val – lottning

Vid val enligt mom 3 erfordras mer än hälften av de angivna rösterna för att bli vald. I de fall då detta inte uppnås sker omval mellan de som erhållit högsta röstetal. I detta val får högst två kandidater kvarstå. Vid lika röstetal avgörs företrädet genom lottning. Ombud får inte överlåta sin rösträtt på annan.

Mom 3. Anställdas deltagande

~~Förbundsstyrelsen kallar berörda anställda.~~

Mom 4. Extra förbundsmöte

Förbundsstyrelsen kan besluta om extra förbundsmöte.

Extra förbundsmöte ska även kallas in då minst en femtedel av förbundets medlemmar, räknat efter medlemsantalet vid senaste årsskifte, skriftligen begär det.

Extra förbundsmöte kan endast behandla den eller de frågor, som föranlett dess kallande.

Mom 5. Dagordning

~~Vid förbundsmöte ska förbundsstyrelsen förelägga berättelse över verksamheten under föregående år jämte revisionsberättelse för samma period. Vid mötet ska ordinarie förbundsrevisorerna vara närvarande och har då yttrande- och förslagsrätt. Förbundsmötet tar ställning till ansvarsfrihet för den period verksamhets- och revisionsberättelse avser. Under kongressår behandlar kongressen frågan om ansvarsfrihet.~~

Vid förbundsmöte och/eller kongress enligt ovan fastställs förbundets verksamhetsmål och budgetinriktning för nästkommande verksamhetsår.

Mom 6. Yrkanden

Yrkanden till förbundsmöte kan väckas av enskild medlem eller avdelningsstyrelse och ska vara förbundsstyrelsen tillhanda senast tio veckor före förbundsmötet.

§ 18. Val av ombud till förbundsmöte och kongress

Mom 1. Antal ombud

~~Förbundsmötet/kongressen ska bestå av ett ombud per avdelning.~~

Mom 2. Nominering och val av ombud

~~Nominering av ombud sker på avdelningsmöte. Förbundsstyrelsen fastställer sista dag för nominering.~~

~~Val av ombud sker på avdelningsmöte i den ordning förbundsstyrelsen beslutar. För ombudet väljs första och andra suppleant. Val ska ske särskilt för såväl ombud som suppleanter.~~

Mom 5. Rösträtt

Alla ombud har rösträtt. Styrelsens ledamöter har yttrande- och förslagsrätt i alla frågor samt rösträtt i de frågor, som ej gäller ansvarsfrihet.

Då förbundsstyrelsen kallar berörda anställda och förbundets revisorer har dessa yttrande- och förslagsrätt.

6.

7.

Vid ett förbundsmöte ska förbundsstyrelsen förelägga berättelse över verksamheten under föregående år jämte revisionsberättelse för samma period. Vid detta möte ska ordinarie förbundsrevisorerna vara närvarande. Förbundsmötet tar ställning till ansvarsfrihet för den period verksamhets- och revisionsberättelse avser. Under kongressår behandlar kongressen frågan om ansvarsfrihet.

8.

Nominering ska ske på avdelningsmöte närmast före årsmötet.

Val av ombud sker på avdelningens årsmöte i februari. Kompletteringsval eller första val av ombud kan ske på annat möte och nominering ska då ske på avdelningsmöte dessförinnan. För ombudet väljs första och andre suppleant. Val ska ske särskilt för såväl ombud som suppleanter.

Valledning

Avdelningsstyrelsen tjänstgör som valledning. Vid ajournering av valförrättning ska avlämnade röster protokollföras och protokollet jämte medlemsförteckning läggas in i förseglat konvolut, som omhändertas av avdelningens ordförande. Förseglingen får inte brytas förrän valet återupptas och endast i minst tre styrelseledamöters närvaro.

Fullmakter

Då valet avslutats, upprättas protokoll över detsamma och fullmakter upprättas för ombuden. Fullmakterna ska sändas in till förbundsstyrelsen senast två månader före förbundsmöte/ kongressens öppnande.

Fullmakter sänds in på särskild blankett.

Förbundets revisorer har till uppgift att granska fullmakterna. Varje medlem har rätt att närvara under valförrättning och vid röstsammanräkning.

Mom 3. Omval

För att vara vald till ombud erfordras att ha erhållit mer än hälften av vid valet avgivna röster. I de fall då detta inte uppnåtts förrättas omval mellan de som erhållit högsta röstetal. I detta val får högst två kandidater stå kvar för varje ombud, som ska väljas.

Mom 4. Valbarhet

Valbar som ombud eller suppleant till kongress och förbundsmöte är varje medlem med de undantag som anges i detta moment. Förbundsstyrelsens ledamöter, förbundets ombudsmän samt förbundets revisorer kan inte väljas till ombud men är skyldiga att närvara vid kongressen.

Styrelsens ledamöter har yttrande- och förslagsrätt i alla frågor samt rösträtt i de frågor, som ej gäller ansvarsfrihet. Ombudsmän samt förbundets revisorer har yttrande- och förslagsrätt.

Icke valbara

Förbundets ombudsmän och pensionerade ombudsmän samt icke yrkesverksamma medlemmar kan inte utses till kongress/förbundsmötesombud.

Mom 5. Mandattid

Mandattiden för ombud är ett år från 1/5 till och med 30/4 nästkommande år.

Mom 6. Ombud till LOs kongress

Ombud till LOs kongress nomineras av avdelningarna och väljs av förbundsmöte/kongress.

§ 19. Förbundsstyrelsen

Mom 1. Sammansättning

Förbundsstyrelsen är förbundets högsta beslutande instans mellan förbundsmötena och kongresserna. Styrelsen består av förbundsordförande och andre förbundsordförande samt fem av ordinarie kongress valda medlemmar, bosatta i olika delar inom landet.

Valbara

Valbara till styrelsen är inom förbundets verksamhetsområde yrkesverksamma medlemmar och fackliga ombud till och med 66 års ålder. Med aktiva medlemmar avses också medlemmar som är arbetslösa och söker arbete.

Icke valbara

Förbundets ombudsmän och pensionerade ombudsmän samt icke yrkesverksamma medlemmar kan inte utses till förbundsstyrelseledamot.

Suppleanter

Kongressen utser tre suppleanter för de valda ledamöterna förutom förbundsordförande och andre förbundsordförande.

Suppleant ingår vid ordinarie ledamots förhinder i den ordning de placerats vid valet. Om ledamot avgått eller suppleant avgått ska ny ledamot eller suppleant utses av nästkommande förbundsmöte.

Mom 2. Möte

Förbundsstyrelsen ska hålla ordinarie möte i den omfattning som förbundsstyrelsen beslutar. Extra möte hålls efter beslut av förbundsordförande och andre förbundsordförande eller om minst hälften av förbundsstyrelsens övriga ledamöter för viss frågas behandling gjort framställning därom.

Mom 3. Arvode

Kongressen fastställer arvode för förbundsstyrelsens ledamöter.

Mom 4. Avstängning

Om sådana omständigheter föreligger mot medlem av förbundsstyrelsen att denne kan anses ha förverkat det förtroende styrelseuppdraget förutsätter utan att skäl till uteslutning ur förbundet föreligger, kan förbundsmötet på förslag av förbundsstyrelsen besluta om dennes suspension från uppdraget för tiden intill nästa ordinarie kongress.

Förbundsstyrelsen är förbundets högsta beslutande instans mellan förbundsmötena och kongresserna. Styrelsen består av förbundsordförande, andre och tredje förbundsordförande samt sex av ordinarie kongress valda medlemmar, bosatta i olika delar inom landet.

För förbundsordförande, andre och tredje förbundsordförande så regleras detta i § 20 mom 3.

Kongressen utser fyra suppleanter för de valda ledamöterna förutom förbundsordförande, andre och tredje förbundsordförande.

Förbundsstyrelsen ska hålla ordinarie möte i den omfattning som förbundsstyrelsen beslutar. Extra möte hålls efter beslut av förbundsordförande, eller dennes ersättare eller om minst hälften av förbundsstyrelsens övriga ledamöter för viss frågas behandling gjort framställning därom.

Mom 5. Dagordning

Vid förbundsstyrelsens möten ska tas upp frågor, som förbundsledningen hänskjutit till behandling, samt frågor som ledamot av förbundsstyrelsen senast två veckor före mötet skriftligen tillställt förbundsledningen.

Mom 6. Giltighet av beslut

För giltighet av beslut i förbundsstyrelsen erfordras, där inte annat föreskrivs i dessa stadgar, enkel majoritet. Vid lika röstetal gäller den mening, som biträds av tjänstgörande ordförande.

Mom 7. Traktamenten och resor

Förbundets uppdragsreglemente gäller för förbundsstyrelsens ledamöter.

~~§ 20. Styrelsefunktionärer~~*Mom 1. Valsätt*

~~Förbundsordförande och andre förbundsordförande väljs för kongressperiod av ordinarie kongress. Dessa två utgör förbundsledningen.~~

Mom 2. Ersättare

~~Andre förbundsordförande ersätter förbundsordförande vid förbundsstyrelsens möte vid dennes frånvaro.~~

~~Förbundsstyrelsen utser bland ombudsmännen på förbundskontoret två ersättare för andre ordförande som i den ordning de valts inträder vid dennes frånvaro eller då denne ersätter ordförande.~~

Mom 3. Valbarhet

Valbara är förbundets medlemmar.

Mom 4. Kompletteringsval

Avgår kongressvald funktionär under kongressperioden, utser förbundsmötet efter förslag från valberedningen efterträdare för tiden till och med nästa ordinarie kongress. Beträffande sådant val ska i tillämpliga delar gälla det som stadgas i § 16 mom 10-11.

Mom 5. Misskötsel

Vald styrelsefunktionär som missköter sin tjänst kan av förbundsmötet på förslag av förbundsstyrelsen entledigas. Förbundsmötets beslut i sådan fråga kan överklagas till kongressen men ska oberoende av överklagande gälla från den tidpunkt som fastställts i beslutet.

§ 20. Förbundsledning

Förbundsordförande, andre och tredje förbundsordförande väljs för kongressperiod av ordinarie kongress. Dessa tre utgör förbundsledningen.

Vid förbundsstyrelsemöte ersätts förbundsordförande av andre och i förekommande fall av tredje förbundsordförande.

Förbundsstyrelsen utser bland ombudsmännen på förbundskontoret en förste och en andre ersättare för förbundsledningen, som inträder då någon i förbundsledningen är förhindrad.

Mom 6. Annat uppdrag

Styrelsefunktionär ska helt ägna sig åt sin tjänst hos förbundet och har inte rätt att utan förbundsstyrelsens tillstånd åta sig annat uppdrag.

Mom 7. Valberedning

~~Inför kongressval och kompletteringsval av förbundsordförande och andre förbundsordförande väljer kongressen en särskild valberedning. Valberedningen arbetar under kongressperioden och avslutar sitt arbete vid nästkommande kongress avslutning.~~

~~Valberedningen består av fem ledamöter och lika många ersättare som träder in i den ordning de valts. De som väljs till valberedningen får inte tillhöra förbundsstyrelsen. En av ledamöterna utses att vara valberedningens sammankallande. När mindre än två ersättare återstår väljer förbundsmötet nya ersättare.~~

~~Nominering av förbundsordförande och andre förbundsordförande ska vara den sammankallande ledamoten tillhanda senast en månad före kongressens öppnande. Nomineringen ska ske skriftligen av avdelningarna.~~

~~Vid kompletteringsval sker nominering på sådant sätt som valberedningen meddelar.~~

Mom 8. Villkor

Löner och andra villkor fastställs av förbundsstyrelsen.

Mom 9. Traktamenten och resor

Förbundets uppdragsreglemente gäller vid resor och uppdrag i tjänsten.

§ 21. Anställningar*Mom 1. Personal*

Förbundets personal anställs av förbundsstyrelsen. Arbetsuppgifter fastställs av förbundsstyrelsen.

Mom 2. Anställningsvillkor

Löner och anställningsvillkor regleras i gällande kollektivavtal tecknat mellan företrädande parter.

Mom 3. Traktamenten och resor

Förbundets uppdragsreglemente gäller vid resor och uppdrag i tjänsten.

Utgår, ny text i §§ 16 och 17.

7.

8.

§ 22. Firmateckning

~~Förbundsstyrelsen utser förbundets firmatecknare.~~

~~Antal~~

~~Vid uttag i banker eller från annan betalningsförmedlare ska firman tecknas av minst två i förening.~~

Avisering

Förbundsstyrelsen ansvarar för att beslut om firmateckning utan dröjsmål aviseras till vederbörande penninginrättningar genom protokollsutdrag. Denna avisering ska verkställas av annan person än den av förbundsstyrelsen utsedd att handha förbundets ekonomi.

Undantag från rätt att teckna firma

Firmatecknare har inte rätt att utan beslut av förbundsstyrelsen för förbundets räkning inköpa fastigheter, avyttra eller med in-teckning för gäld belasta förbundet tillhörig sådan egendom, att företa i § 23 mom 2 angivna medelsplaceringar eller att för förbundets räkning uppta eller bevilja lån.

§ 23. Den ekonomiska förvaltningen och räkenskaperna

Mom 1.

Förbundsstyrelsen beslutar om medelsplacering.

Mom 2. Medelsplacering

Förbundets medel placeras i enlighet med av kongressen/ förbundsmötet fastställt placeringsreglemente.

Mom 3. Förvaring av värdehandlingar

Värdehandlingar ska så långt som möjligt lämnas till förvaring i bankdepå.

Värdehandlingar i förbundets eget förvar ska förvaras i av försäkringsgivaren godkänt utrymme och med betryggande ordning för in- och uttag.

Mom 4. Räkenskaper

Den ekonomiskt ansvarige ska fortlöpande till förbundsstyrelsen förelägga en av revisorerna granskad ekonomisk rapport över förbundets intäkter och kostnader från årets början.

~~Förbundets räkenskaper avslutas per kalenderår.~~

Mom 5. Redovisning

~~Förbundets redovisning ska ske i överensstämmelse med allmänna bokföringsgrunder och med iakttagande av god redovisningssed.~~

Förbundsstyrelsen utser tre personer till förbundets firmatecknare. Firman ska tecknas av minst två i förening.

Förbundets räkenskapsår omfattar ett kalenderår. Förbundets bokföringsskyldighet skall fullgöras i enlighet med vid var tid gällande lag och med iakttagande av god redovisningssed.

Förbundet skall för varje räkenskapsår avsluta bokföringen med en årsredovisning.

Mom 6. Verksamhetsberättelse

Förbundsstyrelsen ska varje år till förbundsmöte/kongressen avge berättelse över verksamheten under föregående år.

Berättelsen ska uppta vinst- och förlusträkning och in- och utgående balansräkning.

Mom 7. Utsändande av berättelse

Snarast efter förbundsmötets behandling ska verksamhets- och revisionsberättelse göras tillgängliga för förbundets avdelningar.

Mom 8. Verksamhetsplan och budget

Förbundsstyrelsen fastställer verksamhetsplan och budget.

Mom 9. Garantiförsäkring

Den som av förbundsstyrelsen utsetts att handha förbundets ekonomi ska garantiförsäkras till belopp som efter samråd med förbundets revisorer fastställs av förbundsstyrelsen.

§ 24. Revision**Mom 1. Val av revisorer**

För granskning av förbundsstyrelsens verksamhet samt förbundets räkenskaper väljer ordinarie kongress för nästföljande kongressperiod tre revisorer och fyra suppleanter för dessa.

Yrkesrevisor

Utöver val av revisorer utser kongressen auktoriserad revisionsbyrå för kongressperioden som har att utse auktoriserad revisor och ersättare.

Valbara

Valbara som revisorer är inom förbundets verksamhetsområde yrkesverksamma medlemmar och fackliga ombud till och med 66 års ålder. Med aktiva medlemmar avses också medlemmar som är arbetslösa och söker arbete.

Årsredovisningen skall upprättas och offentliggöras enligt bestämmelserna i vid var tid gällande lag.

5.

Förbundsstyrelsen ska förelägga förbundsmöte/kongressen sin verksamhetsberättelse och årsredovisning tillsammans med revisionsberättelse för närmast föregående år.

Mom 6. Ansvarsfrihet

Efter förbundsmötets/kongressens granskning av verksamhetsberättelsen behandlas frågan om ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen för den tid berättelsen omfattar.

Snarast efter förbundsmötets/kongressens behandling ska verksamhetsberättelse, årsredovisning och revisionsberättelsen göras tillgängliga för förbundets avdelningar.

För granskning av förbundsstyrelsens verksamhet samt förbundets räkenskaper väljer ordinarie kongress för nästföljande kongressperiod tre revisorer och tre suppleanter för dessa.

Icke valbara

Förbundets ombudsmän och pensionerade ombudsmän samt icke yrkesverksamma medlemmar kan inte utses till förbundsrevisor.

Suppleanter

Suppleanterna inträder vid förhinder för ordinarie revisorer i den ordning de placerats vid valet.

Om samtliga suppleanter inträtt som ordinarie eller avgått, utses nya suppleanter av nästkommande förbundsmöte.

Entledigande

Revisorer eller kallad suppleant som utan giltigt skäl är frånvarande vid mer än ett revisionstillfälle ska vara skild från uppdraget.

Mom 2. Åligganden

~~Det åligger revisorerna:~~

- ~~att~~ fortlöpande granska förbundets verksamhet, räkenskaper, revisionsrapport föreläggs förbundsstyrelsen,
- ~~att~~ efter varje verksamhetsår företa årsrevision och avge berättelse däröver med till- eller avstyrkan om ansvarsfrihet,
- ~~att~~ till förbundsmötet respektive kongressen överlämna berättelserna över räkenskaper och förvaltning under det gångna verksamhetsåret med till- eller avstyrkan om ansvarsfrihet,
- ~~att~~ vid andra tidpunkter företa granskning och inventering utan att på förhand underrätta därom.

Vid revision ska tillses:

- att** fattade beslut inte strider mot förbundets stadgar eller förbundsmöte/kongressbeslut,
- att** räkenskaperna är väl förda och verifierade,
- att** värdehandlingar är i god ordning och förvarade enligt stadgarnas bestämmelser,
- att** fastigheter och inventarier är försäkrade till betryggande belopp,
- att** bokförda banktillgodohavanden överensstämmer med respektive bankers saldobesked,
- att** tillgångarna inte tagits upp över sitt värde,
- att** skulderna inte tagits upp under sitt värde.

Mom 3. Årsrevision

~~Årsrevision ska vara utförd och berättelsen överlämnad till förbundsstyrelsen inom en månad efter den dag revisorerna mottagit bokslutet.~~

Revisorerna skall granska förbundets årsredovisning och bokföring samt förbundsstyrelsens förvaltning.
Härvid åligger det revisorerna:

- att** efter varje verksamhetsår företa årsrevision och avge revisionsberättelse däröver med till- eller avstyrkan om ansvarsfrihet,
- att** till förbundsmötet respektive kongressen överlämna revisionsberättelserna över räkenskaper och förvaltning under det gångna verksamhetsåret med till- eller avstyrkan om ansvarsfrihet,

Årsrevision ska vara utförd och revisionsberättelsen överlämnad till förbundsstyrelsen inom en månad efter den dag revisorerna mottagit bokslutet.

Yttrande

Efter varje periodgranskning ska revisorerna med eget yttrande förelägga förbundsstyrelsen sammandrag över förbundets inkomster och utgifter.

Mom 4. Oregelbundna kontroller

Revisorer har när som helst rätt att ta del av räkenskapsböcker, protokoll och övriga till förbundets verksamhet och förvaltning hörande handlingar.

Mom 5. Revisorernas ansvar

Revisorerna är ansvariga för uppkommen skada beroende av:

- ~~att de i berättelsen eller annan handling mot bättre vetande lämnat oriktig uppgift,~~
- ~~att de underlåtit att göra anmärkning mot dylik uppgift i handlingarna som granskats,~~
- ~~att de vid utförandet av sitt uppdrag visat vårdslöshet.~~

Mom 6. Närvaroskyldighet vid sammanträde

Om förbundsstyrelsen på grund av framförda anmärkningar eller förslag kallat revisorerna till möte, är dessa skyldiga att närvara under behandling av det ifrågavarande ärendet.

Mom 7. Arvoden

Kongressen fastställer arvoden för revisorerna.

Mom 8. Traktamenten och resor

För förbundsrevisorer gäller förbundets uppdragsreglemente.

Mom 9. Yrkesrevisor

Yrkesrevisor med uppgift att biträda förbundsrevisorerna ska delta i revisionen.

Denne ansvarar för att granskningsinsatsen totalt uppfyller kravet på god revisionsred och att de normer i övrigt som gäller för revisionsverksamhet inom LO-området tillämpas. Yrkesrevisorn beslutar själv vilken granskning som kan vara nödvändig samt undertecknar revisionsberättelsen tillsammans med förbundsrevisorerna.

Om revisorerna i revisionsberättelse eller annan handling, som de framlägger uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnat oriktig uppgift eller av samma skäl underlåtit att lämna anmärkning mot sådan uppgift i handling som de granskat är de ansvariga för därav uppkommen skada. Revisorerna svarar för sådana skador som uppkommer på grund av oaktsamhet från deras sida.

Auktoriserad revisors skadeståndsansvar regleras i lag.

Mom 9. Auktoriserad revisor

Auktoriserad revisor med uppgift att biträda förbundsrevisorerna ska delta i revisionen.

Den auktoriserade revisorn beslutar själv vilken granskning som kan vara nödvändig samt undertecknar revisionsberättelsen tillsammans med förbundsrevisorerna.

§ 25. Regionala råd

Uppgift

Förbundsstyrelsen kan efter hemställan från avdelning eller på eget initiativ kalla in regionala råd för att samordna avdelningarnas verksamhet inom respektive region. Råd kan kallas in för behandling av de områden förbundsstyrelsen beslutar om. Rådets beslut är av rådgivande karaktär.

Förbundet delas in i regioner som fastställs av förbundsstyrelsen.

§ 26. Avdelningar

Mom 1. Omfattning

Avdelningens verksamhetsområde fastställs av förbundsstyrelsen. Avdelning omfattar alla medlemmar boende inom dess geografiska område. Förbundsstyrelsen kan besluta om annan indelning.

Mom 2. Uppgifter

Avdelning har till uppgift:

- att utgöra medlemmarnas primära fackliga och demokratiska mötesplats,
- att verka för att de anställda inom avdelningens verksamhetsområde ansluts till förbundet,
- att verka för gott kamratskap mellan medlemmarna och bedriva fackligt socialt arbete,
- att tillvarata medlemmarnas intressen gentemot deras arbetsgivare och att efter delegation biträda vid förhandlingar gällande medlemmarnas arbetsvillkor, eller att föra egna förhandlingar efter godkännande,
- att vid lokala uppgörelser förvissa sig om att desamma inte strider mot gällande avtal och lagar,
- att verkställa de uppdrag och beslut, som beslutande instanser inom förbundet meddelar,
- att bilda och upprätthålla företagsklubbar,
- att tillse att arbetsplatsombud väljs där förutsättning för klubbildning saknas,
- att anmäla frågor om inträde, utträde eller uteslutning,
- ~~att utse ledamöter till regionala avtalskonferenser,~~
- att hålla medlemmarna informerade om den fackliga verksamheten,
- att bedriva informations- och studieverksamhet,
- att bedriva arbetsmiljöverksamhet,
- att handlägga övriga för medlemmarna gemensamma frågor,
- att att medverka och representera i närstående organisationer,
- att välja ombud till kongress/förbundsmöte.

att utse två ledamöter till regionala avtalsråd varav ett ombud ska vara det valda ombudet till förbundsmötet,

Val av ombud till kongress/förbundsmöte sker enligt § 18.

Mom 3. Styrelsens sammansättning

Avdelningens styrelse ska bestå av fem ledamöter. Ordförande och sekreterare väljs särskilt.

Undantagsvis kan förbundsstyrelsen godkänna att styrelsen består av tre eller sju ledamöter.

Val och nominering

Val av styrelse och övriga förtroendeuppdrag ska ske på avdelningens årsmöte. Nominering av kandidater ska dessförinnan ha skett på närmast föregående ordinarie möte.

Ordförande och sekreterare väljs särskilt.

För att vara vald till styrelseledamot erfordras mer än hälften av de avgivna godkända rösterna. I de fall då detta inte uppstår sker omval mellan de som erhållit högsta röstetal. I detta val får högst två kandidater stå kvar för varje ledamot som ska väljas. Vid lika röstetal avgörs företrädet genom lottning.

Valberedning

Vid avdelningens årsmöte väljs en valberedning på minst tre ledamöter. Vid val av fler ska antalet vara udda.

Valberedningen har till uppgift att bland nominerade kandidater lämna förslag till de val som ska ske samt bevaka att valbarhet råder. Valberedningen kan också presentera egna kandidater till de val som ska ske.

Valbara

Valbara till styrelsen är inom förbundets verksamhetsområde yrkesverksamma medlemmar och fackliga ombud till och med 66 års ålder. Med aktiva medlemmar avses också medlemmar som är arbetslösa och söker arbete.

Icke valbara

Förbundets ombudsmän och pensionerade ombudsmän samt icke yrkesverksamma medlemmar kan inte utses till styrelseledamot.

Valsätt

Alla val sker genom sluten omröstning om inte mötet enhälligt beslutar, att omröstningen ska vara öppen.

Konstituering

Styrelsen ska omedelbart efter valet sammanträda för konstituering och upprättande av arbetsordning.

Kompletteringsval

Avgår ordförande eller sekreterare under verksamhetsåret ska nyval av efterträdare ske.

Suppleanter

I samma ordning, som är stadgat för val av ledamöter, väljs på årsmötet minst två styrelsesuppleanter. Dessa ingår vid ordinarie ledamots förhinder eller avgång i den ordning de vid valet placerats som suppleanter.

Mandattid

Mandattid för styrelse i avdelning ska vara två år. Vid ena årsmötet avgår ordföranden och halva antalet av de återstående. Vid andra årsmötet avgår de övriga.

Avgående styrelseledamot eller annan förtroendevald kan återväljas.

Entledigande

Styrelseledamot som uppenbart åsidosatt sina åligganden eller eljest förverkat det förtroende uppdraget förutsätter, kan genom beslut av avdelningsmöte och efter godkännande av förbundsstyrelsen skiljas från uppdraget oavsett mandattiden.

Styrelsebesluts giltighet

För styrelsebesluts giltighet erfordras, att mer än hälften av ledamöterna är ense om beslutet. Vid lika röstetal gäller den mening, som biträds av tjänstgörande ordförande.

Mom 4. Styrelsens uppgifter

Styrelsen handhar avdelningens angelägenheter i enlighet med dessa stadgar och de med stöd av desamma fattade beslut.

Till årsmötet ska styrelsen förelägga en av samtliga ledamöter undertecknad berättelse över verksamheten under föregående år. Berättelsen ska dessutom lämnas till förbundsstyrelsen.

Ordförande

Ordföranden åligger:

- att** i samråd med den övriga styrelsen leda avdelningens löpande verksamhet,
- att** leda förhandlingarna på avdelningens och styrelsens möten,
- att** ansvara för verkställande av avdelningsmötets och styrelsens beslut,
- att** ansvara för verkställande av förbundsstyrelsens beslutade åtgärder.

Sekreterare

Sekreterare åligger:

att föra protokoll vid avdelningens och styrelsens sammanträden,

att handha avdelningens korrespondens.

Mom 5. Revision

För granskning av styrelsens verksamhet i avdelningen väljer årsmötet i samma ordning som är stadgat för val av styrelse två revisorer och suppleanter för dessa.

Valbara

Valbara som revisor är inom förbundets verksamhetsområde yrkesverksamma medlemmar och fackliga ombud till och med 66 års ålder. Med aktiva medlemmar avses också medlemmar som är arbetslösa och söker arbete.

Icke valbara

Förbundets ombudsmän och pensionerade ombudsmän samt icke yrkesverksamma medlemmar kan inte utses till revisor.

Suppleant

Suppleant inträder vid förhinder för ordinarie revisor. Avgående revisor eller suppleant kan återväljas.

Entledigande

Revisor eller kallad suppleant som utan giltigt skäl är frånvarande vid mer än ett revisionstillfälle, ska vara skild från uppdraget.

Revisorer

Det åligger revisorerna:

att kontinuerligt granska avdelningens verksamhet,

att efter varje verksamhetsår företa årsrevision och avge berättelse

däröver med till- eller avstyrkan om ansvarsfrihet.

Vid revision skall tillses:

att fattade beslut inte strider mot förbundets stadgar eller mot förbundets beslutande instanser.

Årsrevision

Årsrevision ska vara utförd och berättelsen överlämnad till avdelningens styrelse en månad före avdelningens årsmöte.

Oregelbundna kontroller

Revisor har när som helst rätt att ta del av protokoll och övriga till avdelningens verksamhet hörande handlingar.

Revisors ansvar

Revisorerna är ansvariga för uppkommen skada beroende av:

- att** de i berättelse eller annan handling mot bättre vetande lämnat oriktig uppgift,
- att** de underlåtit att göra anmärkning mot dylik uppgift i handlingar, som granskats,
- att** de vid utförande av sitt uppdrag visat vårdslöshet.

Närvaroskyldighet vid sammanträde

Om avdelningsstyrelse på grund av framförda anmärkningar eller förslag kallat revisorerna till möte, är dessa skyldiga att närvara under behandlingen av det ifrågavarande ärendet.

Förbundsstyrelsen har rätt att företa revision hos avdelningen.

Mom 6. Ordinarie möten

Avdelning håller ordinarie möte minst tre gånger om året.

Årsmöte

Årsmöte hålls under februari månad.

Extra möte

Extra möte hålls efter beslut av styrelsen eller då minst en femtedel av avdelningens medlemmar för viss frågas behandling gjort skriftlig framställan därom. Extra möte kan endast behandla den eller de frågor, som föranlett mötet.

Kallelse

Kallelse till möte utfärdas i den ordning avdelningsmötet beslutar.

Ärende som gäller avtalsrörelsen, val av efterträdare till ordförande eller sekreterare som avgått under verksamhetsåret, nominering av styrelse, revisorer och övriga förtroendeuppdrag, nominering av ombud till förbundsmöte/kongress, samt val av ombud till LO-facken i kommunen kan inte ske på avdelningsmötet utan att ärendet angetts i kallelse eller i förväg delgetts medlemmarna på annat sätt.

Kallelse till årsmöte ska uttryckligen uppta val av styrelse och revisorer samt fråga om ansvarsfrihet.

Dagordning

Vid mötets början ska styrelsen lägga fram förslag till dagordning för detsamma.

Fråga som inte är av sådant slag, att den skulle ha angetts i kallelsen, kan föras upp på dagordningen för behandling och avgörande vid mötet om detta med minst två tredjedelars majoritet beslutar därom.

Behandling av verksamhetsberättelse.

Ansvarsfrihet

Vid avdelningens årsmöte ska, förutom val av styrelse och suppleanter för dessa, även behandlas styrelsens berättelse för föregående år och fråga om ansvarsfrihet för styrelsen.

Val och rösträtt

Alla beslut fattas med enkel majoritet, med undantag av val enligt mom 3 och 5 eller dagordningens fastställande i detta moment eller de omröstningar, som avses i stadgar-
nas § 12 mom 7, 9 och 12.

Sluten omröstning ska ske om så föreslås. Vid lika röstetal gäller den mening, som biträds av tjänstgörande ordföranden. Röstberättigad får inte överlåta sin rösträtt på annan.

Vid avdelningsmöte har medlem av förbundet rätt att närvara som åhörare.

Mom 7. Medel för verksamhet

Förbundsstyrelsen ansvarar för att medel finns för avdelningens verksamhet.

Mom 8. Avdelnings upplösning

Avdelningsmöte kan inte besluta om upphörande eller nedläggning av verksamheten utan förbundsstyrelsens medgivande. Om avdelningsmöte trots anmodan inte fullgör sina åligganden mot förbundet eller vägrar att följa dessa stadgar eller med stöd av desamma fattade beslut kan förbundsstyrelsen besluta om upphörande samt uteslutning av tredskande medlemmar.

Om avdelning upphör ska dess tillgångar efter avvecklingen tillfalla förbundet.

§ 27. Företagsklubbar

Mom 1. Klubbs omfattning

Klubb kan omfatta alla medlemmar i en eller flera avdelningar, vilka är anställda vid samma företag. Klubbs område fastställs av förbundsstyrelse. Förbundsstyrelsen godkänner klubbens förhandlare.

Verksamhetsberättelse, anmälan om förtroendevalda och förhandlingsprotokoll ska insändas till förbundsstyrelsen.

Mom 2. Uppgifter

Klubbens uppgifter är:

- att** verka för att de anställda inom klubbens verksamhetsområde ansluts till förbundet,
- att** verka för gott kamratskap mellan medlemmarna och bedriva fackligt/ socialt arbete,

- att** i samråd med avdelning tillvarata medlemmarnas intressen gentemot arbetsgivaren,
- att** efter godkännande föra lokala förhandlingar i samråd med ombudsman,
- att** förvissa sig om att träffade uppgörelser inte strider mot gällande avtal och lagar,
- att** verkställa de uppdrag och beslut, som beslutande instanser inom förbundet meddelar,
- att** samla och sända in lönestatistiska och andra uppgifter, vilka begärts av förbundsstyrelsen,
- att** till förbundsstyrelsen anmäla frågor om inträde, utträde och uteslutning,
- att** välja skyddsombud,
- att** bedriva arbetsmiljöverksamhet,
- att** bedriva informations- och studieverksamhet,
- att** välja förhandlingsdelegation,
- att** vid behov utse uppbördsmän.

Mom 3. Styrelsens sammansättning

Klubbens styrelse ska bestå av fem ledamöter, ordförande, sekreterare, kassör, agitations/informationsansvarig och studieansvarig.

Bland styrelsens ledamöter utses en att vara samordnare av arbetsmiljöverksamheten inom klubbens verksamhetsområde.

Bland styrelsens ledamöter utses två att ersätta ordförande och sekreterare vid tillfällig frånvaro.

Klubbmöte kan efter medgivande från förbundsstyrelsen minska styrelsen till tre ledamöter: ordförande, sekreterare och kassör. De tre ledamöterna ska också ansvara för agitation, information och studier.

Då särskilt behov föreligger kan klubbmöte efter medgivande från förbundsstyrelsen besluta att öka antalet ledamöter i styrelsen till sju.

Val och nominering

Val av styrelse ska efter nominering på föregående ordinarie möte ske på klubbens årsmöte. Ordförande och sekreterare väljs särskilt.

För att vara vald till styrelseledamot erfordras mer än hälften av de avgivna godkända rösterna. I de fall då detta inte uppnås sker omval mellan de som erhållit högsta röstetalen. I detta val får högst två kandidater stå kvar för varje ledamot som ska väljas. Vid lika röstetal avgörs företrädet genom lottning.

Valberedning

Vid klubbens årsmöte väljs en valberedning på tre ledamöter. Utökas antalet ledamöter ska antalet vara udda. Valbe-

redningen har till uppgift att bland nominerade kandidater lämna förslag till de val, som ska ske samt bevaka att valbarhet råder.

Valberedningen har även till uppgift att avge förslag till kandidater på nomineringsmötet.

Valbara

Valbara till styrelsen är inom förbundets verksamhetsområde yrkesverksamma medlemmar anställda vid företaget.

Valsätt

Alla val sker genom sluten omröstning om inte mötet enhälligt beslutar, att omröstningen ska vara öppen.

Konstituering

Styrelsen ska omedelbart efter valet sammanträda för konstituering och upprättande av arbetsordning.

Kompletteringsval

Avgår ordförande eller sekreterare under verksamhetsåret ska nyval av efterträdare ske.

Suppleanter

I samma ordning, som är stadgat för val av ledamöter, väljs på årsmötet minst två styrelsesuppleanter. Dessa ingår vid ordinarie ledamots förhinder eller avgång i den ordning de vid valet placerats som suppleanter.

Mandattid

Mandattid för styrelse i klubb ska vara två år. Vid ena årsmötet avgår ordförande och halva antalet av de återstående. Vid andra årsmötet avgår de övriga.

Avgående styrelseledamot eller annan förtroendevald kan återväljas.

Entledigande

Styrelseledamot som uppenbart åsidosatt sina åligganden eller eljest förverkat det förtroende uppdraget förutsätter, kan genom beslut av klubbmöte och efter godkännande av förbundsstyrelsen skiljas från uppdraget oavsett mandattiden.

Besluts giltighet

För styrelsebesluts giltighet erfordras, att mer än hälften av ledamöterna är ense om beslutet. Vid lika röstetal gäller den mening, som biträds av tjänstgörande ordförande.

Mom 4. Ordförande

Ordföranden åligger:

att leda förhandlingarna på klubbmöte och styrelsens möten,

- att** i samråd med den övriga styrelsen leda klubbens löpande verksamhet,
- att** svara för verkställandet av klubbens beslut,
- att** upprätthålla kontakter med avdelningsstyrelsen.

Sekreteraren

Sekreteraren åligger:

- att** föra protokoll vid klubbmöte och styrelsens möten,
- att** svara för klubbens korrespondens.

Kassör

Kassören åligger:

- att** i enlighet med dessa stadgar och de föreskrifter, som beslutats av klubbstyrelsen eller andra beslutande instanser inom förbundet förvalta klubbens penningmedel, värdehandlingar och övriga tillgångar,
- att** övervaka medlemmarnas avgiftsbetalning och anmälningsplikt enligt stadgarna,
- att** mot verifikation verkställa alla utbetalningar, att svara för varje utbetalnings behörighet,
- att** föra klubbens räkenskaper och medlemsmatrikel samt ombesörja att allmän självdeklaration lämnas.

Garantiförsäkring

Kassören är garantiförsäkrad genom förbundets försorg.

Agitationsansvarig

Agitationsansvarig åligger:

- att** verka för ökad anslutning till förbundet,
- att** hålla kontakt med förbundets agitationsansvarige,
- att** söka få så många medlemmar som möjligt att delta i agitationen,
- att** noga följa medlemsutvecklingen,
- att** snarast möjligt följa upp erhållna agitationsbesked.

Informationsansvarig

Informationsansvarig åligger:

- att** hålla kontakten med förbundets informationsansvarige,
- att** ansvara för att tillgängligt informationsmaterial sprids,
- att** ta initiativ till att medlemmarna får del av annan angelägen information.

Studieansvarig

Studieansvarig åligger:

- att** vara informerad om aktuella studieprogram,
- att** hålla kontakt med förbundets studieansvarige,
- att** stimulera klubbens medlemmar till deltagande i studieverksamheten.

Mom 5. Medel för verksamheten

Förbundsstyrelsen ansvarar för att medel finns för klubbens verksamhet, utöver det som täcks av arbetsgivare.

Innan detta sker ska klubbstyrelsen ha inkommit till förbundsstyrelsen med yrkanden, baserade på planerad verksamhet.

Utbetalning sker efter attest från klubbens ordförande.

I de fall en särskild klubbavgift tas ut administreras denna genom klubbstyrelsen.

Placering av medel

Placering av klubbens tillgångar och förvaring av värdehandlingar ska göras efter samma regler som gäller för förbundets tillgångar och värdehandlingar förbundsstadgarna § 23, mom 2 och mom 3.

Mom 6. Firmatecknare

Klubbens styrelse utser inom sig klubbens firmatecknare. Vid uttag i banker eller från annan betalningsförmedlare ska firman tecknas av minst två i förening.

Avisering

Klubbens styrelse ansvarar för att beslut om firmatecknare utan dröjsmål aviseras till vederbörande penninginrättningar genom protokollsutdrag. Denna avisering ska verkställas av annan person än kassören.

Undantag att teckna firma

Firmatecknare har inte rätt att utan beslut av klubbens styrelse: för klubbens räkning inköpa fastigheter, avyttra eller med in-teckning för gäld belasta klubben tillhörig sådan, företa i mom 5 denna paragraf angivna medelsplaceringar, för klubbens räkning uppta eller bevilja lån.

Mom 7. Räkenskaper

Klubbens räkenskaper avslutas per kalenderår. Årsbokslutet ska vara revisorerna tillhanda senast två veckor före årsmötet.

Mom 8. Revision

För granskning av styrelsens verksamhet i klubben samt klubbens räkenskaper väljer årsmötet i samma ordning som är stadgat för val av styrelse två revisorer och suppleanter för dessa.

Suppleant

Suppleant inträder vid förhinder för ordinarie revisor. Avgående revisor eller suppleant kan återväljas.

Arvoden

Arvode till revisorerna fastställs av klubbens årsmöte före valet.

Entledigande

Revisor eller kallad suppleant som utan giltigt skäl är frånvarande vid mer än ett revisionstillfälle, ska vara skild från uppdraget.

Revisorerna

Det åligger revisorerna:

- att** kontinuerligt granska klubbens räkenskaper och förvaltning, att efter varje verksamhetsår företa årsrevision och avge berättelse där över med till- eller avstyrkan om ansvarsfrihet,
- att** vid andra tidpunkter företa granskning och inventering utan att på förhand underrätta därom.

Vid revision ska tillses:

- att** fattade beslut inte strider mot förbundets stadgar eller mot förbundets beslutande instanser,
- att** räkenskaperna är väl förda och verifierade, att räkenskaperna är väl förvarade,
- att** värdehandlingarna är i god ordning och förvarade enligt stadgarnas bestämmelser,
- att** inventarier är försäkrade till ett betryggande belopp,
- att** bokförda banktillgodohavanden överensstämmer med respektive bankers saldobesked,
- att** tillgångarna inte tagits upp över sitt värde.

Årsrevision

Årsrevision ska vara utförd och berättelsen överlämnad till klubbens styrelse inom en vecka efter den dag revisorerna mottagit bokslutet.

Yttrande

Klubbens redovisning ska ske i överensstämmelse med allmänna bokföringsgrunder och med iakttagande av god redovisningssed.

Oregelbundna kontroller

Revisor har när som helst rätt att ta del av räkenskapsböcker, protokoll och övriga till klubbens verksamhet och förvaltning hörande handlingar.

Revisorernas ansvar

Revisorerna är ansvariga för uppkommen skada beroende av:

- att** de i berättelsen eller annan handling mot bättre vetande lämnat oriktig uppgift,
- att** de underlåtit att göra anmärkning mot dylik uppgift i handlingar, som granskats,
- att** de vid utförandet av sitt uppdrag visat vårdslöshet.

Närvaroskyldighet vid sammanträde

Om klubbens styrelse på grund av framförda anmärkningar eller förslag kallat revisorerna till möte, är dessa skyldiga att närvara under behandlingen av det i ifrågavarande ärendet.

Förbundsstyrelsen har rätt att företa revision hos klubben.

Mom 9. Ordinarie möte

Klubb håller möte minst tre gånger per år.

Årsmöte

~~Årsmöte hålls under januari månad.~~

Årsmöte hålls under februari månad.

Extra möte

Extra möte hålls efter beslut av styrelsen eller då minst en femtedel av klubbens medlemmar för viss frågas behandling gjort skriftlig framställan därom.

Extra möte kan endast behandla de frågor som föranlett mötet.

Kallelse

Kallelse till mötet utfärdas i den ordning klubbmöte beslutar.

Ärende som gäller avtalsrörelsen, medlems uteslutning, val av efterträdare till ordförande eller sekreterare som avgått under verksamhetsåret, nominering av styrelse och övriga förtroendeuppdrag kan inte ske på klubbmöte utan att ärendet angetts i kallelsen eller i förväg delgetts medlemmarna på annat sätt.

Kallelse till årsmötet ska uttryckligen uppta val av styrelse, revisorer, och övriga förtroendeuppdrag, samt fråga om ansvarsfrihet.

Förslag om viss frågas behandling på klubbmöte ska ha inkommit till styrelsen för beredning senast en vecka före mötet.

Behandling av berättelse, ansvarsfrihet

Vid klubbens årsmöte ska, förutom val av styrelse och suppleanter för dessa, även behandlas styrelsens berättelse för föregående år och fråga om ansvarsfrihet för styrelsen.

Dagordning

Vid mötets början ska styrelsen lägga fram ett förslag till dagordning för detsamma.

Fråga, som inte är av sådant slag, att den skulle ha angetts i kallelsen, kan föras upp på dagordningen för behandling och avgörande vid möte om detta med minst två tredjedelars majoritet beslutar därom.

Val och rösträtt

Alla beslut fattas med enkel majoritet, med undantag av val enligt mom 3 och 8 eller dagordningens fastställande i detta moment eller de omröstningar, som avses i stadgar- nas § 12, mom 7, 9 och 12.

Sluten omröstning ska ske om så föreslås. Vid lika röstetal gäller den mening, som biträds av tjänstgörande ordförande. Röstberättigad får icke överlåta sin röst på annan.

Vid klubbmöte har medlem av förbundet rätt att närvara som åhörare.

Mom 10. Upphörande

Klubbmöte kan inte besluta om upphörande av klubb utan förbundsstyrelsens medgivande.

Om klubbstyrelse eller klubbmöte trots anmodan inte fullgör sina åligganden mot förbundet eller vägrar att följa dessa stadgar eller med stöd av desamma fattade beslut kan förbundsstyrelsen besluta om upphörande samt utslutning av tredskande medlemmar.

Om klubb upphör ska dess tillgångar efter avvecklingen tillfalla förbundet.

§ 28. Arbetsplatsombud

Mom 1. Omfattning

Vid företag där underlag för klubbildning saknas bör arbetsplatsombud utses.

Val

Arbetsplatsombud utses av förbundets medlemmar vid företaget inom ramen för lagen om facklig förtroendeman. Mandattiden är två år. Ny- eller omval sker i januari månad.

Mom 2. Uppgifter

Arbetsplatsombuds uppgifter är:

- att** verka för att de anställda ansluts till förbundet,
- att** verka för gott kamratskap mellan medlemmarna,
- att** i samråd med avdelningsstyrelse tillvarata medlemmarnas intressen gentemot arbetsgivaren,
- att** efter godkännande föra lokala förhandlingar i samråd med ombudsman,
- att** vid lokala uppgörelser förvissa sig om att desamma inte strider mot gällande avtal eller lagar,
- att** stimulera till arbetsmiljöverksamhet,
- att** hålla kontakten med förbundsstyrelse.

Arbetsplatsombud utses av förbundets medlemmar vid företaget inom ramen för lagen om facklig förtroendeman. Mandattiden är två år. Val sker i januari månad. Kompletteringsval och nyval kan ske vid annan tidpunkt under året.

Mom 3. Medel för verksamheten

Förbundsstyrelsen ansvarar för att medel finns för ett medlemmöte per år på de arbetsplatser där det finns valda arbetsplatsombud alternativt där det väljs arbetsplatsombud.

Mom 3. Entledigande

Arbetsplatsombud som uppenbart åsidosatt sina åligganden eller eljest förverkat det förtroende uppdraget förutsätter, kan genom beslut av medlemmarna vid företaget och efter godkännande av förbundsstyrelsen skiljas från uppdraget oavsett mandattiden.

§ 29. Koncernfrågor*Mom 1. Koncerngemensamt organ*

Företagsklubbar har rätt att ingå i gemensamt organ med beslutsrätt i angelägenheter, vilka förutsätter samordnad behandling för flera eller alla klubbar och arbetsplatsombud verksamma inom samma koncern, koncernliknande företagssammanslutning, företag eller offentlig förvaltning med verksamhet på flera arbetsställen.

Mom 2. Inrättande av gemensamt organ

Gemensamt organ eller koncernklubb inrättas om förbundsstyrelsen så beslutar.

Mom 3. Ärenden

För behandling av visst ärende eller kategori av ärenden får gemensamt organ adjungera företrädare.

Mom 4. Stadgar

Inom gemensamt organ eller koncernklubb gäller av förbundsstyrelsen fastställda regler och stadgar.

§ 30. Skiljeförfarande

Inbördes tvister mellan förbundet, avdelning, företagsklubb, ledamot därav eller enskild medlem ska hänskjutas till avgörande av skiljemän i den ordning lagen om skiljeförfarande stadgar.

~~Skiljemännens antal ska vara tre. Kan inte parterna enas om den tredje ledamoten utses denna av kansliansvarig ordförande i arbetsdomstolen. Förbundet svarar för kostnaderna för skiljenämnden.~~

Vad nu sagts gäller även beträffande tvist om inträdesvägran eller uteslutning med iakttagande av bestämmelserna i § 4 mom 2 eller § 11.

4.

Skiljemännens antal ska vara tre. Kan inte parterna enas om den tredje ledamoten utses denna av kansliansvarig ordförande i arbetsdomstolen. Skiljenämnden avgör skäligen kostnad i fördelning mellan parterna.

§ 31. Beslut om förbundets upplösning

Förbundet kan endast upplösas i det fall fem sjättedelar av förbundets samtliga medlemmar genom allmän omröstning biträtt förslag därom.

Beslut om sammanslagning av förbundet med annat till Landsorganisationen anslutet förbund kan fattas av ordinarie kongress.

Föreligger särskilda skäl kan extra kongress besluta om upplösning genom sammanslagning. Förslag om sådan sammanslagning kan väckas av förbundsstyrelsen, förbundsmötet eller genom motion. Om förbundet upplöses genom sammanslagning överförs behållna tillgångar efter avdrag för skulder till det/de nya förbundet/en.

§ 32. Stadgeändring

Ändring av dessa stadgar kan ske genom beslut på ordinarie kongress, eller genom beslut med 2/3 majoritet på extra kongress, kallad för särskild fråga.

Förslag om ändring kan ställas av förbundsstyrelsen, förbundsmötet eller väckas genom motion.